

Prædiken 3. søndag i fasten

Denne 3. søndag i fasten står evangeliet skrevet hos Lukas:

Engang var Jesus ved at uddrive en dæmon, som var stum. Da dæmonen var faret ud, begyndte den stumme at tale, og folkeskarerne undrede sig. Men nogle af dem sagde: »Det er ved dæmonernes fyrste, Beelzebul, at han uddriver dæmonerne.« Andre ville sætte ham på prøve og krævede et tegn fra himlen af ham. Men da Jesus kendte deres tanker, sagde han til dem: »Ethvert rige i splid med sig selv lægges øde, og hus falder over hus. Hvis nu også Satan er kommet i splid med sig selv, hvordan kan hans rige så bestå? I siger jo, at jeg uddriver dæmonerne ved Beelzebul. Men hvis jeg driver dæmonerne ud ved Beelzebul, ved hvem uddriver jeres egne folk dem så? Derfor skal de være jeres dommere. Men hvis det er ved Guds finger, at jeg driver dæmonerne ud, så er Guds rige jo kommet til jer.

Når en stærk mand fuldt bevæbnet vogter sin gård, kan hans ejendele være i fred. Men kommer der en, der er stærkere, og overvinder ham, tager han straks alle de våben, som den anden havde sat sin lid til, og fordeler byttet. Den, der ikke er med mig, er imod mig, og den, der ikke samler med mig, spreder.

Når den urene ånd er drevet ud af et menneske, flakker den om i øde egne og søger hvile, men uden at finde den. Så siger den: Jeg vil vende tilbage til mit hus, som jeg er drevet ud af.

Og når den kommer, finder den det fejte og prydet. Så går den ud og tager syv andre ånder med, værre end den selv, og de kommer og flytter ind dér. Og det sidste bliver værre for det menneske end det første.«

Mens han sagde det, var der en kvinde i skaren, der råbte: »Saligt er det moderliv, som bar dig, og de bryster, du diede!« Men han svarede: »Javist! Salige er de, som hører Guds ord og bevarer det!«

Amen

Livet er én lang øvelse i tillid. Bortset fra de allerførste år, hvor vi som helt nye verdensborgere kommer ind i livet med en grundtillid – at selvfølgelig får vi mad, selvfølgelig bliver vi grebet, selvfølgelig er vi elskede, blot fordi vi er til.

Ja, så bruger vi resten af livet på at søge tilbage. Gribe fat i denne grundtillid og søge at holde fast og huske på den – for snart viser virkeligheden sig jo langt mere broget og kompliceret end som så.

Vi opdager snart, at nogle former for adfærd høster større anerkendelse end andre, lærer smerten ved at blive lukket uden for fællesskabet at kende.

Vi er heller ikke ret gamle før vi opdager døden og afmagten – at vi intet kan gøre ved, at vi skal dø. At det en dag bliver for sent overhovedet at gøre noget.

Så angsten for både dommen, og udelukkelsen og døden kender vi alle. Selv H.C. Andersen, som fik så stor anerkendelse og var en skattet gæst i mange fine hjem, levede med en stor angst for at blive vejet og fundet for let, for at blive dømt uden for fællesskabet, når han skulle her fra en dag – som det lød i salmen lige før:

”Jeg har en angst som aldrig før, som stod jeg foran dødens dør og måtte ind og styrte ned i mørke og i ensomhed...”

For selv om han også var et kristent menneske og satte sin lid til Guds nåde og tilgivelse, så kunne angsten alligevel helt drive tilliden og troen ud – for kunne han nu også stole på, at Guds kærlighed ville vise sig større end alle hans egne fejl og mangler, når regnskabet skulle gøres op.

Dagens tekst er lige så dramatisk. Her hvor Jesus anklages for at stå i ledtog med den onde selv, da han helbreder en stum.

At han måske slet ikke er så god, som folk omkring ham siger.

At han tvært imod er klar til at trække på mørkets kræfter, for at nå sit mål.

For kan man nu også stole på, at det, der synes godt og smukt, også er det. At kærligheden er sand og større end mørket. At de gode kræfter er stærkere end mørket – både det vi bærer i os og det, der er omkring os.

Så sårbarheden og tvivlen er til at få øje på i dag. Men også kærlighedens kamp på vores side. Og teksten slutter da netop også med en tak til Gud, da en kvinde råber mod Jesus: ”Salig er det moderliv, som bar dig, og de bryster du diede”, hvortil han svarer: Javist! Salige er de, som hører Guds ord og bevarer det!”

Det er et rigtigt fastetema. For fastetiden, hvor vi slår følge med Jesus på vandringen mod hans lidelse, død og opstandelse, minder os samtidig om vores vandring gennem livet. Beder os have øje for målet med og retningen på vore liv.

Om vi huske at lytte til Guds ord og bevarer det i os. Om vi løbende har nogenlunde styr på hvad der er op og ned, godt og skidt i det, som vi foretager os.

For ingen undgår at såre eller ødelægge ind imellem. Alle har vi brug for at blive holdt fast eller trukket tilbage, ind i kærligheden igen. Blive mindet om at kun Gud er god.

At vi andre derimod er i oplæring livet igennem, og altid skal være klar til at erkende vore fejltrin og vende om på ny. At vi ikke altid kun trækker på det gode og derfor har rigtig meget brug for Guds nåde, hjælp og trofasthed.

Det illustrerer Jesus på dramatisk vis med den lille lignelse om den urene ånd, som er blevet drevet ud af et menneske, her symboliseret ved et hus.

Ånden flakker omkring, kan ikke finde et sted at slå sig ned. Så derfor vender den tilbage til sit gamle hus, som nu er fejtet og pyntet og fint – og inviterer straks syv andre onde ånder ind på den alt for gode plads – og ”dette sidste er værre for det menneske end det første”, som Jesus udtrykker det.

For tror man sig helt ren eller uden synd, kan meget skidt snige sig ind ad bagvejen. Og jo mere fromme og perfekte vi gerne vil se ud på overfladen, jo sværere bliver det at stå ved det, som vi har gjort forkert, når korthuset ramler en dag.

For tiden kan man se en meget ubehagelig dokumentar på DR, - om et lille kristent fællesskab i Sverige, som løb helt af sporet. Sekten i Knutby, hedder dokumentaren.

Det begyndte ellers så smukt for over 20 år siden. Med en flok meget dedikerede og dybt troende unge mennesker, som ville skabe det allerbedste kristne fællesskab – fuldt af kærlighed og omsorg og med et stærkt ønske om at søge Guds vilje med deres liv.

Men snart begynder fællesskabet at ændre karakter. Det umiddelbart kærlige bliver svært at skelne fra det dæmoniske. Tillid bliver til mistillid, myndighed til magtmisbrug, der opstår manipulation og overgreb, ja ligefrem mord undervejs. For alle er bange for at blive dømt ud af fællesskab og af Gud. Og er man angst for det, kan man gå med til alt for meget.

Sektens ledere får en fuldstændig forskruet magt over resten af flokken. En af dem bliver set som udvalgt af Gud som Jesu brud og bliver både tjent og tilbedt. En anden får i 2004 en dom for at have manipuleret en barnepige til at slå præstens kone ihjel. Alligevel fortsætter menigheden helt frem til 2016, hvor det hele falder sammen og én af præsterne ender med at melde sig selv og to andre præster til politiet.

Man kan selvfølgelig tænke, at det der skete i Knutby er så ekstremt og fjernt fra vores virkelighed, at vi ikke behøver tage det alvorligt.

Men det der rammer hårdest, når man ser dokumentaren er de mange interviews med helt almindelige og fornuftige tidligere præster eller medlemmer af menigheden, som nu her bagefter slet ikke kan forstå, hvordan det kun gå så galt.

For alle steder hvor der er mennesker, kan magtmisbrug finde sted. Alle steder hvor der er tro og tillid, kan tilliden misbruges. Især når man arbejder i en højere sags tjeneste – hvis man derfor tror sig renere og nærmere Gud end andre.

Så fastetiden er en god anledning til selvransagelse og ærlighed, også i en helt almindelig folkekirkemenighed. Vi skal ikke være bange for det onde, men vi skal erkende at det findes. Og vi skal stå ved vores fejl, at ingen af os har noget at lade hinanden høre.

Jesus får tilbagevist anklagen imod sig om dæmoni. At hans befriende handling tvært imod er udtryk for at Guds riget er midt iblandt dem.

Og det er også vores held og redning: At Gud slog følge med os gennem Kristus. At han er midt iblandt os med sit rige. Hvor han netop ikke søgte det perfekte og syndfrie, men dengang og i dag er til stede midt i verdens tummel med al sin kærlighed og nåde.

Åbner det rige for os, hvor det er i orden at fejle og vi har lov at begynde forfra igen og igen. Men hvor kærligheden byder os at se på hinanden med samme tilgivende blik. Det blik, som vi selv skal dømmes - og frikendes - ved. Amen.

Og derfor siger vi dig lov og tak og evig ære, du vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver, én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.

Lad os rejse os og med apostlen tilønske hinanden: Vor Herre Jesu Kristi nåde, Guds kærlighed og Helligåndens fællesskab være med os alle. Amen.